

Hanne Reintoft: Anvendelsen af kemikalier er vokset i betydeligt omfang, hvilket naturligvis må medføre, at reglerne for transport og emballering af kemikalier, det kan være farligt at komme i direkte berøring med, må være i overensstemmelse med disse risici. Den direkte foranledning til mit spørgsmål har været de tilskadekomster, der har ramt havnearbejdere, senest i Århus og Lemvig, i forbindelse med losning af kaustisk soda. Det har vist sig, at kaustisk soda, når den kommer i berøring med huden, kan fremkalde store væskende sår, der er særdeles vanskelige at få lægt. Det hævdes, og er understreget i lægeerklæringer, at blot støvpartikler fra denne soda kan beskadige øjne, således at synet svækkes i alvorlig grad.

Det er over for mig oplyst, at der ikke findes særlige regler for, hvordan dette kemikalium kan emballeres ved søtransport, hvorimod det pålægges havnearbejderne ved losning og lastning at beskytte sig med handsker, gummiforklæde og gummistøvler. Men denne beskyttelse er ikke effektiv nok. Sodaen kan let findeles og derved som støv trænger ind bag bluser, ved håret og selvfølgelig direkte på ansigtshuden.

Ifølge dagspressen skal fabriksinspektøren i Århus også have udtalt, at den personlige beskyttelse kun er den næstbedste sikkerhedsforanstaltning, og derfor må man se på muligheden for at få sodaen bedre emballeret. Havnearbejdernes talsmænd gør opmærksom på, at dette kun kan ske i virkelige containere. Alligevel er de pågældende arbejdere nu ved at komme ud i vanskeligheder, fordi de nægter at fortsætte med at udføre arbejdet efter de tilskadekomster, der er sket.

Det er beklageligt, at vi her i tinget må konstatere, at den arbejderbeskyttelseslovgivning, vi vedtog for nogle få måneder siden, har vist sig at være utilstrækkelig, og jeg håber, at arbejdsministeren vil oplyse folketinget om, at arbejdstilsynet nu, efter at man har erfaret, at hidtidig praksis på dette område er utilfredsstillende, vil tage hele spørgsmålet om sikkerhedsforanstaltningerne ved lastning, transport og losning af farlige kemikalier op til fornyet undersøgelse.

Arbejdsministeren (Lauge Dahlggaard): Ja, jeg har også forstået, at spørgsmålets baggrund er de i pressen omtalte tilfælde af losning af plastsække med kaustisk soda i fast form, det, der populært kaldes ætsnatron. Forholdet er det, at kaustisk soda normalt emballeres i jerntromler, men i det foreliggende tilfælde var emballagen plastsække, som bristede ved håndteringen. Derved kom det ætsende stof på arbejdernes arbejdshandsker, og derfra blev det overført til ansigtet, hvorved der opstod ætsninger.

Om de regler, der er relevante i denne forbindelse, skal jeg oplyse:

Ifølge handelsministeriets regler angående transport til søs af farligt gods skal stoffer af den nævnte art emballeres i tæt tilsluttede metalbeholdere eller glasbeholdere med beskyttende yderemballage. Ifølge internationale regler, der endnu ikke er sat i kraft her i landet, er transport tilladt i plastsække, vel at mærke hvis de er inden i jutesække. I det foreliggende tilfælde var end ikke disse regler opfyldt, idet jutesækkene manglede. Ifølge arbejdsministeriets bekendtgørelse af 12. maj 1965 om regulativ for lastning og losning, § 9, skal der, hvor specielle farer foreligger, såsom ætsningsfare, træffes foranstaltninger herimod, bl. a. kan der gives påbud om personlige beskyttelsesmidler såsom handsker, masker, briller, hudbeskyttelsesmidler og eventuelt overtræksklæder.

Hvilke foranstaltninger der bør træffes i et tilfælde som det foreliggende, hvor varerne ankommer fra udlandet emballeret på en ikke forskriftsmæssig måde, og hvorvidt der konkret er taget en rigtig stilling fra tilsynsmyndighedens side, er jeg ikke i dag i stand til at udtale mig om. Der er tale om et samspil mellem de regler, der gælder for skibes ladning, et spørgsmål, der henhører under handelsministeriet, og de regler, der gælder om lastning og losning, som administreres af såvel arbejdsministeriet som handelsministeriet, idet arbejdstilsynet fører tilsyn med reglernes overholdelse på den landværts side af skibssiden og skibstilsynet med den søværts side. Med henblik på at kunne vurdere, om de gældende regler og de kontrolmæssige forholdsregler er tilstrækkelige, eller om de bør strammes, hvilket jeg i givet fald må drøfte med